

Súčasná ekonomická situácia v SR a jej vplyv na nákladovosť bývania

ERES Property- odborný seminár Trenčín

1. jún 2023

doc. Ing. Ľuboš Pavelka, PhD., Ekonomická univerzita,
Obchodná fakulta

Inflácia pomáha dlžníkom a ničí odložené úspory

- Koľko tovarov a služieb si kúpime za 1000 eur v budúcnosti?
- peniaze spotrebované o 5 rokov pri 4%-nej priemernej ročnej inflácii= **821 eur**
- peniaze spotrebované o 5 rokov pri 6%-nej priemernej ročnej inflácii= **747 eur**
- peniaze spotrebované o 8 rokov pri 5%-nej priemernej ročnej inflácii= **676 eur**

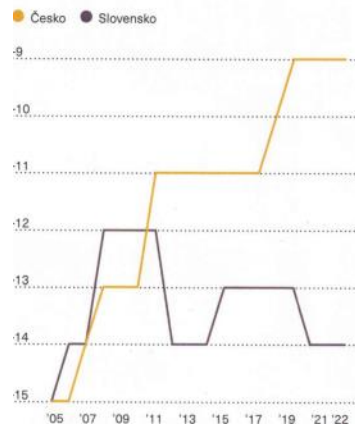
HDP na obyvateľa SR/ČR a rating krajín(ČR/SR/Nemecko/

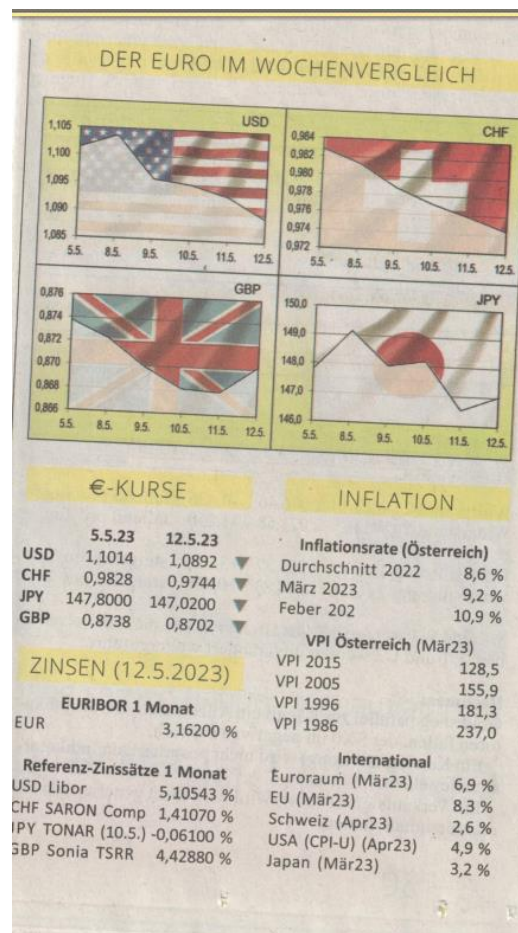
ZDROJE: EUROSTAT, BLOOMBERG

Srovnání s Německem

O kolik zaostává rating obou zemí za ratingem Německa v souhrnném hodnocení agentur Moody's, Standard & Poor a Fitch. Údaje ke konci daného roku

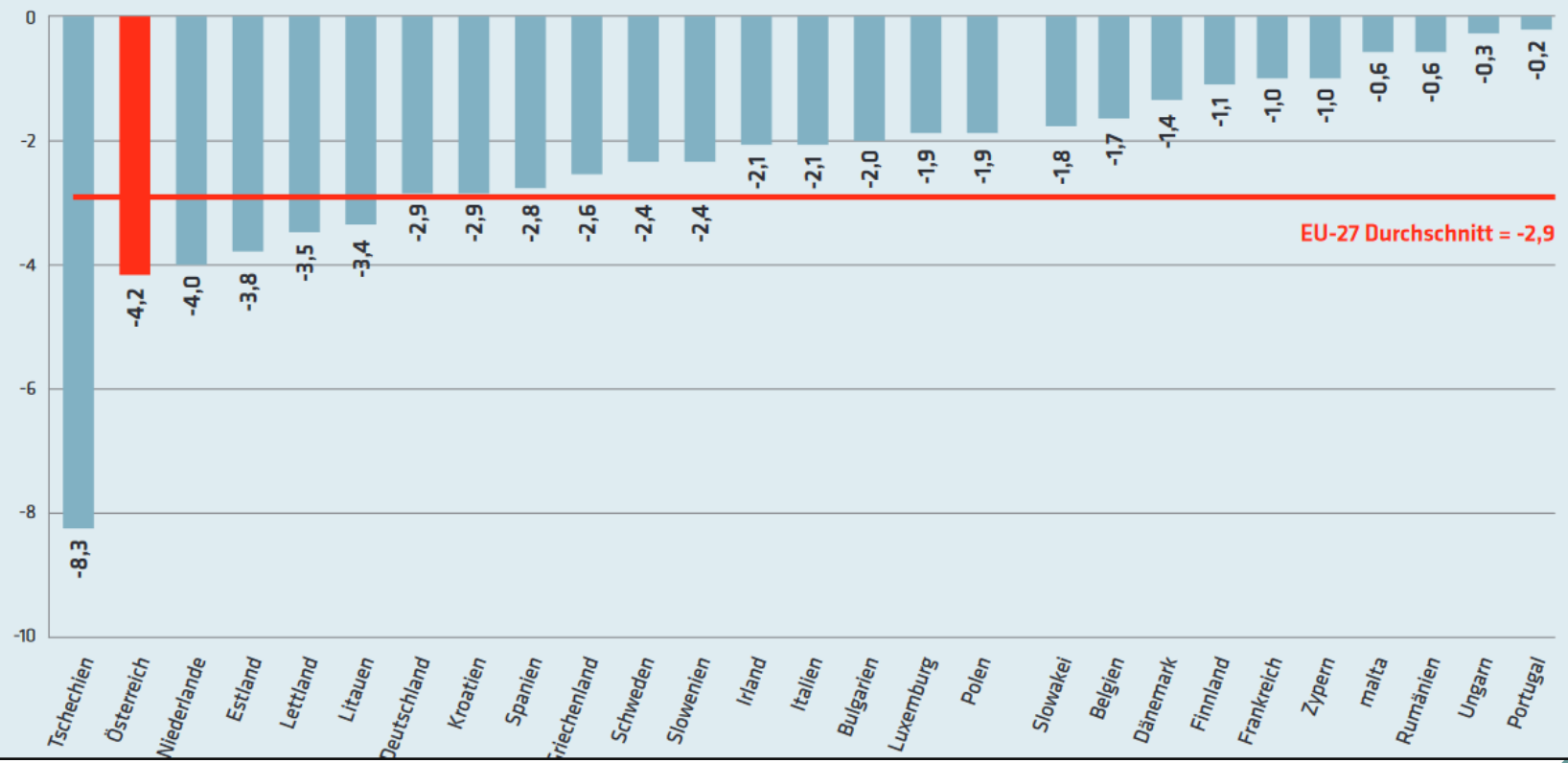
Historické porovnania inflácie

Pokles reálných príjmov v EÚ

REAL-LOHN-VERÄNDERUNG 2022 (IN PROZENT ZUM VORJAHR)

EU-PROGNOSE 2022

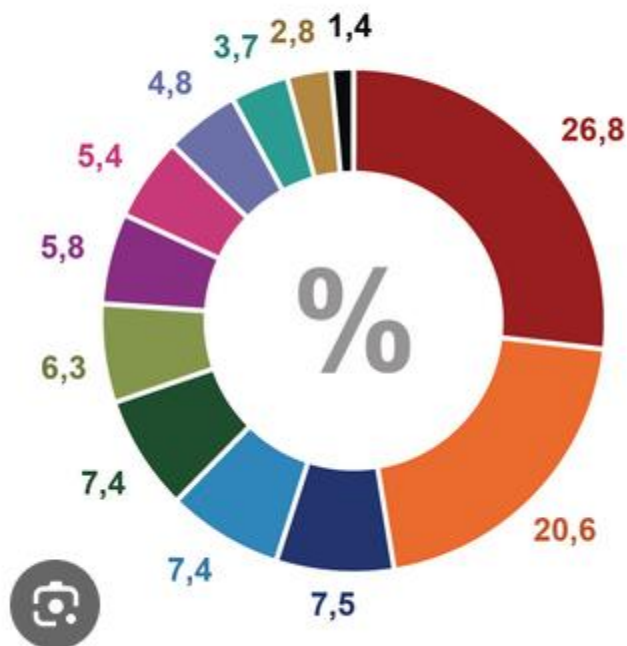
Spotrebný kôš domácností SR

Štruktúra výdavkov domácností pre rok 2022

(v %, 12 odborov od najvyššieho podielu z celkových výdavkov)

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

- bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá
- potraviny a nealkoholické nápoje
- rekreácia a kultúra
- nábytok, bytové zariadenie a bežná údržba domácností
- rozličné tovary a služby
- doprava
- reštaurácie a hotely
- alkoholické nápoje a tabak
- odevy a obuv
- pošty a spoje
- zdravotníctvo
- vzdelávanie

2 048 × 1 173

Ktoré tovary a služby medziročne zdraželi najviac? (2023/2022)

Aké ďalšie položky zdraželi za rok najviac.

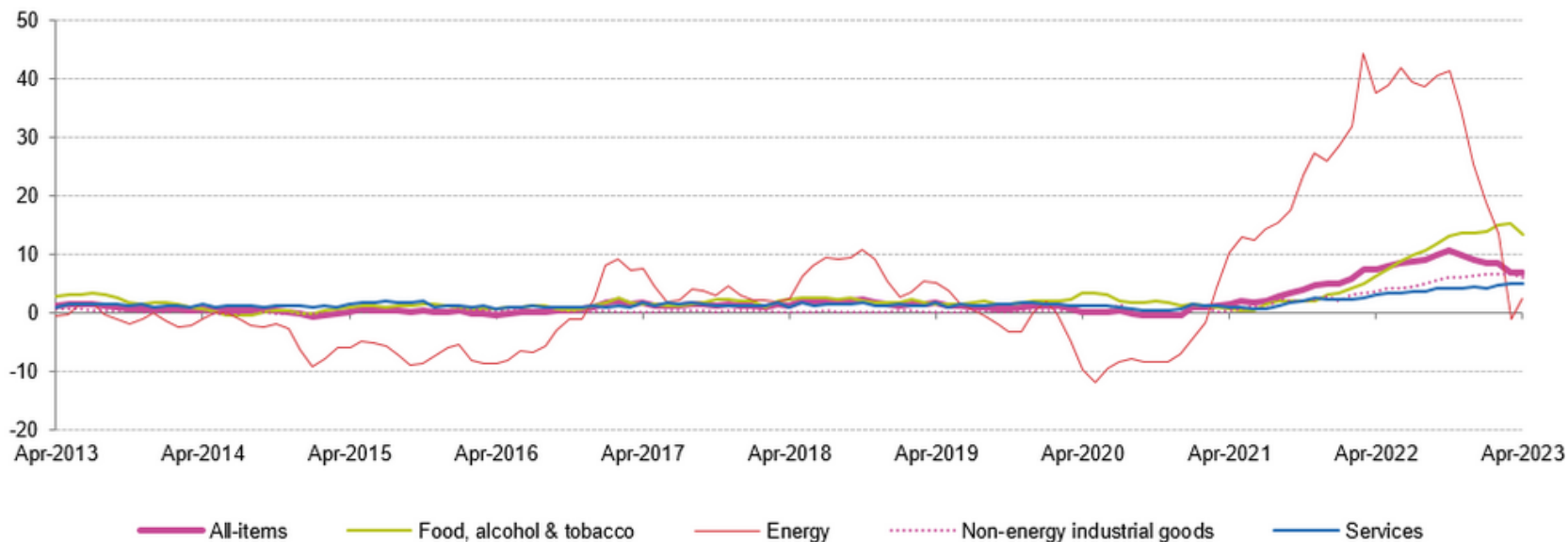
(apríl 2023, v percentách. Bez potravín)

Ktoré tovary/služby za 10 rokov zdraželi v eurozóne najviac?

Euro area annual inflation and its main components, April 2013 - April 2023

(%)

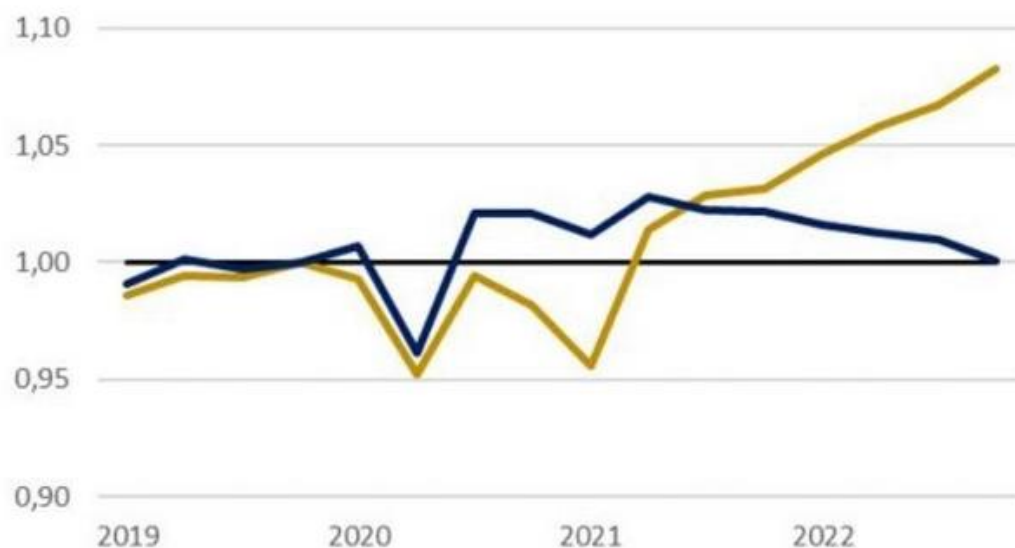

Source: Eurostat (online data code: prc_hicp_manr)

eurostat

Slováci siahajú na úspory

Spotreba a disponibilný príjem

— Reálna spotreba domácností

— Reálny disponibilný príjem domácností

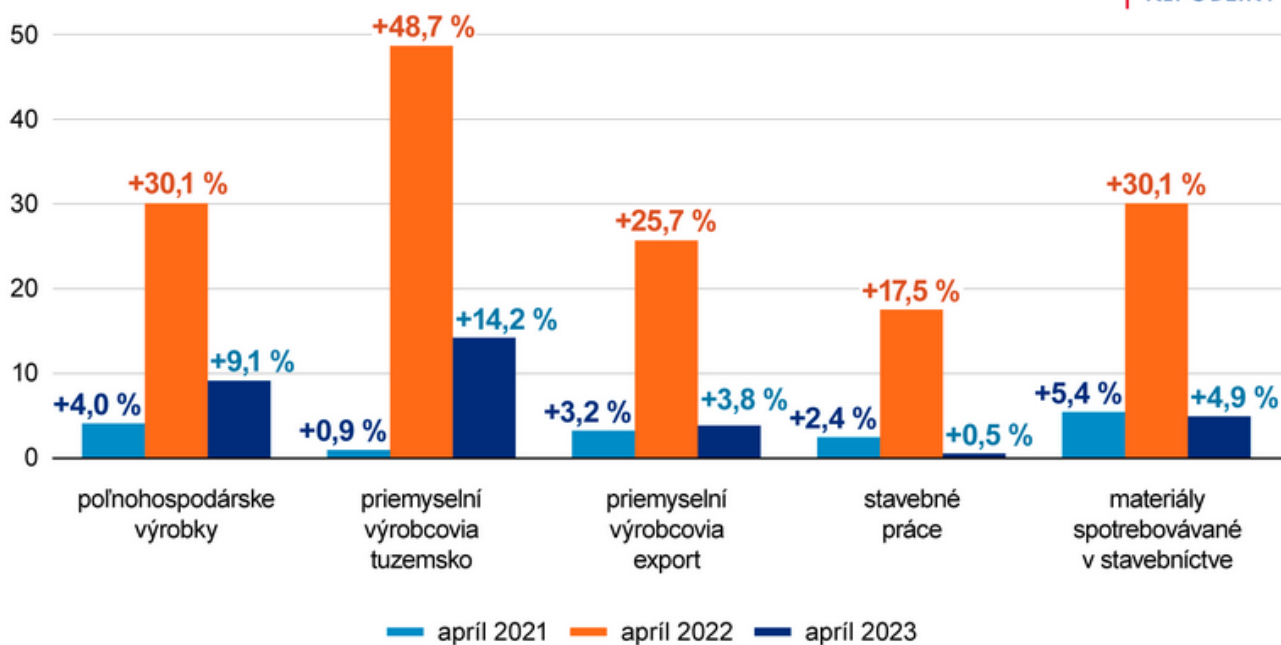
Zmeny cien vo výrobnjej sfére

Zmena cien vo výrobnjej sfére

(medziročne v %)

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

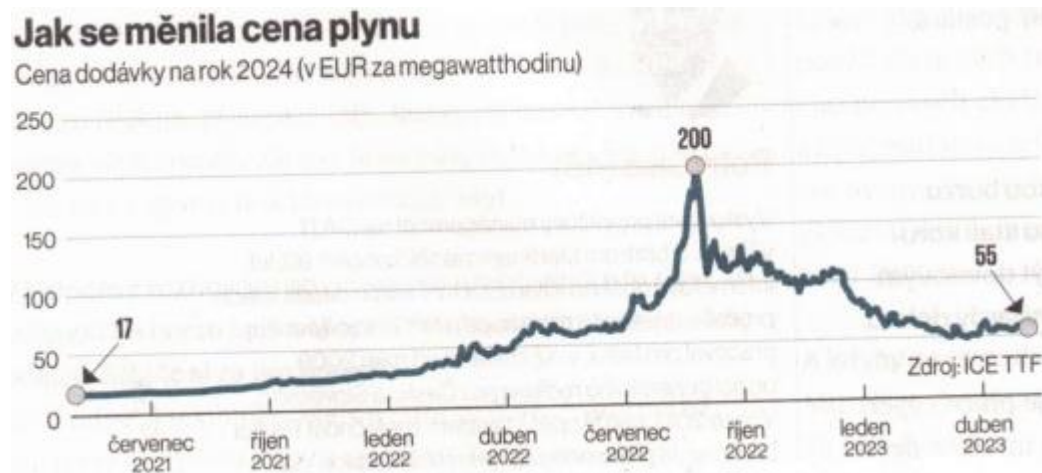

Stiahnite si graf vo vysokom rozlíšení [📄](#) vo formáte PDF (92 kB), alebo [🖼️](#) vo formáte PNG (110 kB).

Výrobné ceny v stavebníctve

- **Výrobné ceny v stavebníctve 2023**
- **Ceny stavebných prác** medziročne vzrástli o 14,1 %, v porovnaní s marcom 2023 o 0,5 %. **V súhrne za štyri mesiace roka 2023 boli medziročne vyššie o 15,9 %.**
- **Ceny materiálov spotrebovávaných v stavebníctve** boli medziročne vyššie o 4,9 %, v porovnaní s marcom 2023 klesli o 0,6 %. V súhrne od začiatku roka medziročný rast dosiahol 9,8 %.

Ako sa menili ceny plynu 2021-2023

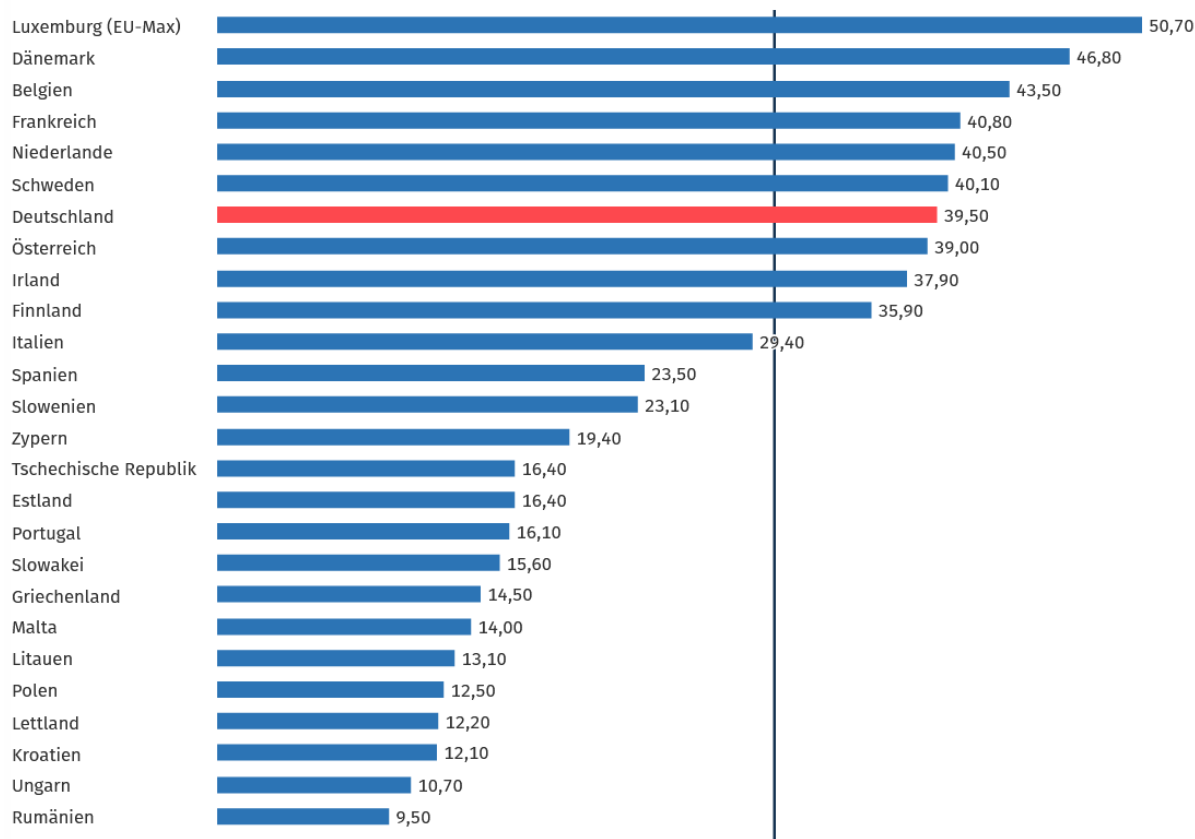
Slabý výkon ekonomiky a vysoký deficit= predpoklad budúcich problémov krajiny (Maastrichtské kritériá: deficit max. 3% HDP)

Indicators	2022	2023	2024
GDP growth (% , yoy)	1,7	1,7	2,1
Inflation (% , yoy)	12,1	10,9	5,7
Unemployment (%)	6,1	5,8	5,4
General government balance (% of GDP)	-2,0	-6,1	-4,8
Gross public debt (% of GDP)	57,8	58,3	58,7
Current account balance (% of GDP)	-7,8	-6,7	-5,3

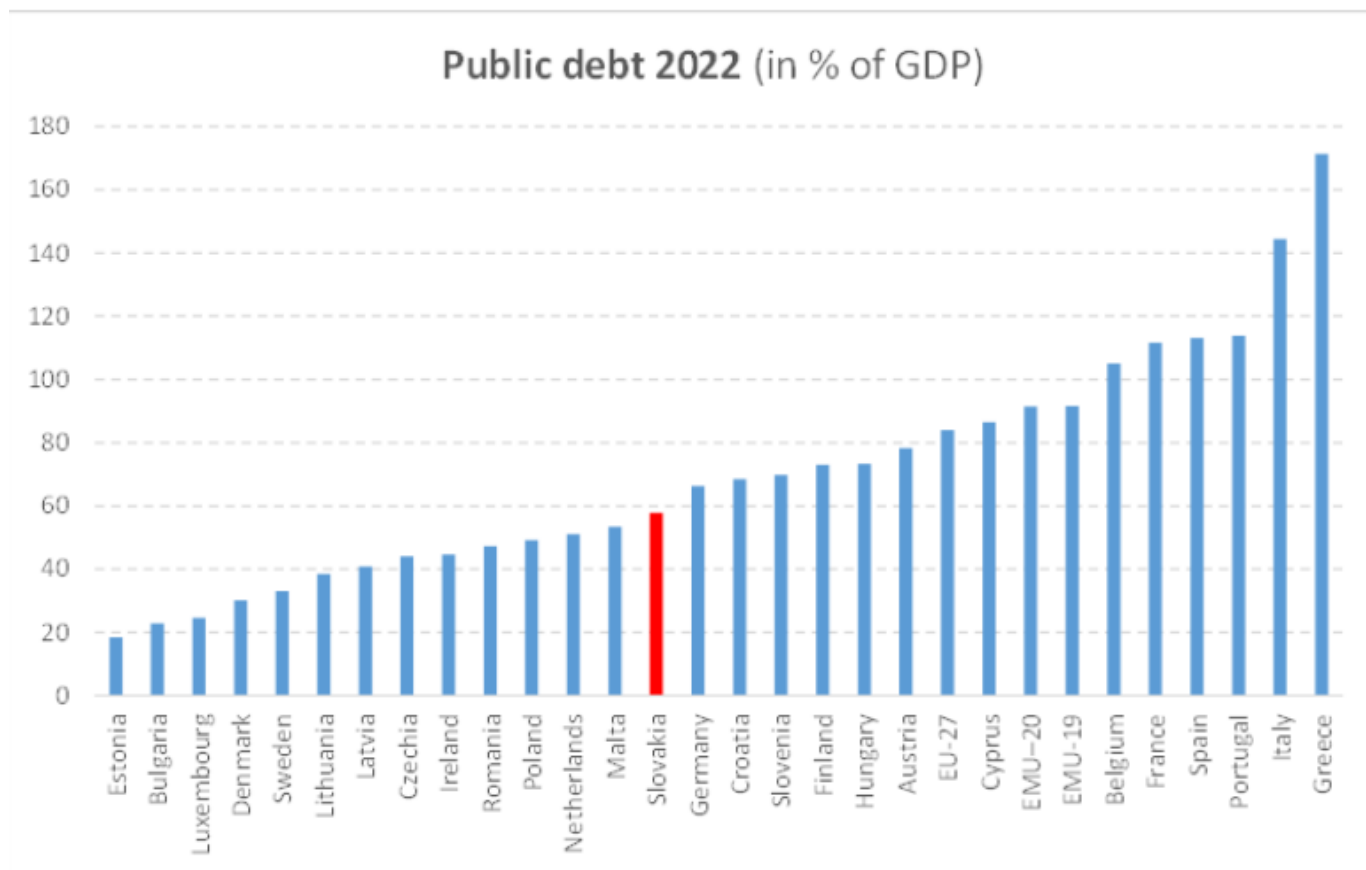
Pracovné náklady na hodinu v EÚ (2022)

EU-Vergleich der Arbeitskosten je geleistete Stunde 2022

im Produzierenden Gewerbe und Dienstleistungsbereich (ohne WZ O) in EUR

Verejný dlh Slovenska v % HDP

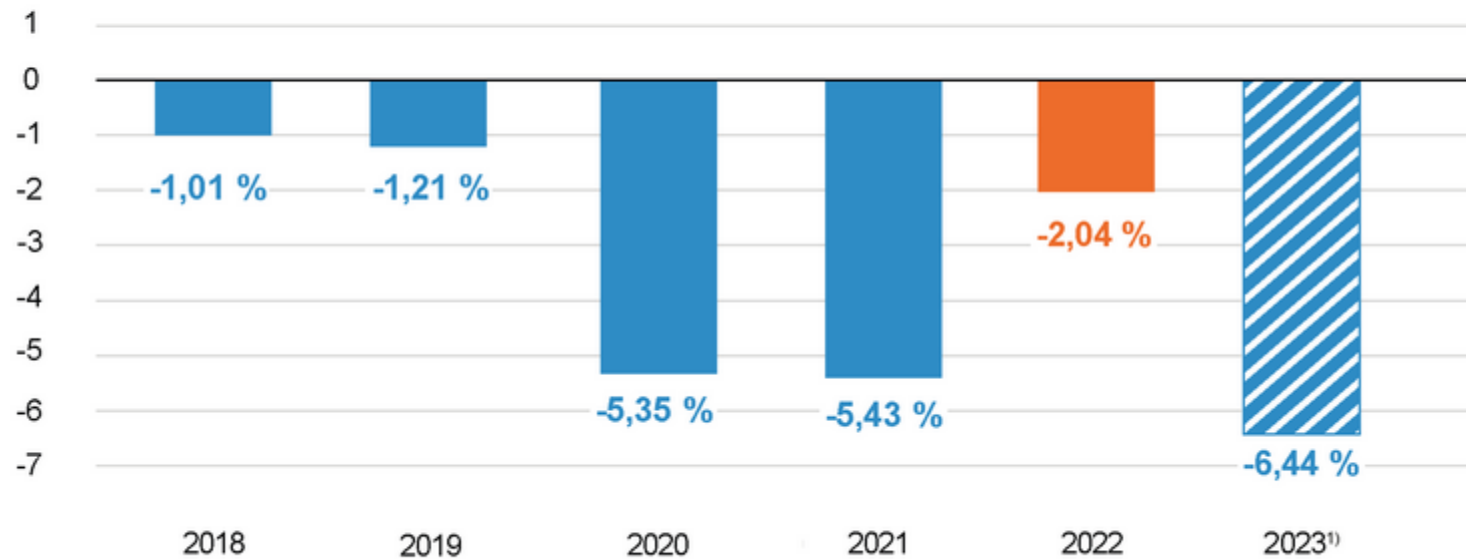
Verejný dlh 2022

Deficit verejných financií SR

(v % z HDP)

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

¹⁾ na základe schváleného štátneho rozpočtu - plán Ministerstva financií SR

Dlh verejnej správy v roku 2022 dosiahol 63,38 miliardy eur, čo predstavuje 57,8 % HDP.

Jahr	Staatsschulden in Mrd. €	Staatsschulden in € je Einwohner	Staatsschulden in % des BIP	Staatsschulden in % der Einnahmen
2000	10,75	1.991,87	48,13	121,13
2001	11,66	2.167,31	48,84	128,96
2002	11,60	2.156,35	44,02	119,96
2003	12,59	2.342,38	41,81	113,41
2004	14,56	2.710,52	41,89	118,99
2005	13,55	2.521,92	34,45	94,62
2006	15,08	2.806,01	33,18	95,11
2007	16,83	3.131,72	30,01	87,90
2008	19,22	3.575,57	29,27	85,97
2009	22,96	4.265,35	35,98	100,20
2010	27,62	5.124,30	41,10	119,14
2011	30,48	5.653,19	43,45	119,22
2012	37,62	6.960,73	52,11	144,84
2013	40,18	7.425,54	54,60	142,18
2014	40,30	7.440,41	53,58	137,75
2015	41,31	7.619,08	52,91	124,03
2016	42,05	7.749,95	51,94	130,02

Tabelle 1: Entwicklung der Höhe der Staatsverschuldung der Slowakei nach Maastricht-Vertrag im Zeitablauf zum 31.12. des jeweiligen Jahres

Quelle: Eigene Darstellung (Daten entnommen aus: Eurostat, Defizit/Überschuss, Schuldenstand des Staates und damit zusammenhängende Daten (gov_10dd_edpt1); Eurostat, Staatseinnahmen, Staatsausgaben und Hauptaggregate (gov_10a_main); Eurostat, Bevölkerung am 1. Januar (tps00001))

Peniaze treba mať len na účtoch s úročením (aj keď nepokrýva infláciu)

- Príklad: Fond údržby a opráv (zostatok):
- 50.000 eur: úrok na sporiacom účte s 14 dňovou výpovednou lehotou: /2,5% p.a.
- 30 dní: 102 eur brutto
- 90 dní: 308 eur brutto
- 180 dní: 616 eur brutto
- 1 rok: 323 eur brutto

Poučenie od múdrych

- Je dobre, že ľudia nerozumejú peniazom, inak by sme tu mali už dávno revolúciu (H. Ford)
- Peniaze si vyžadujú dôveru, inak nemajú cenu...
- Bud' budete vedieť vládnuť peniazom, alebo peniaze budú vládnuť vám
- Peniaze vznikajú ako dlh a zanikajú jeho splatením, inflácia pomáha dlžníkom a ničí sporiťov

Peniaze pre svoju akceptáciu potrebujú dôveru

- Ak dôveru stratia– stratia aj hodnotu

„Financial Repression“

- Ak príliš zadlžené štáty nedokážu splácať dlhy– pomáhajú im centrálné banky formou znehodnocovania úspor- negatívnymi úrokmi(úrok –daň- inflácia= je záporné číslo)
- Finančná represia je legálne a často nepozorované premiestňovanie peňazí od sporiteľov k dlžníkom– najmä v prospech zadlžených štátov. Poškodení sú sporitelia zo stredných vrstiev(bohatí nemajú peniaze v bankách ale najmä majetkových aktívach.....

Ako strácajú peniaze hodnotu?

- Akú reálnu hodnotu bude mať 100 € vyplatených o desať rokov pri odhade inflácie 3%, 4%, 4,5% ročne?

74,41,-€

67,55,-€

61,39,-€

Ak by priemerná inflácia bola dlhodobo 4,0 % p.a., hodnota 100 € bankovky by klesla za 20 rokov na 45,63 eura v dnešných cenách! Nedajte sa preto nalákať na dlhodobé sporenie! (dôchodkové sporenie, garantované fondy, životné poisťky) vplyv inflácie na kúpnu silu úspor sa prejaví po niekoľkých rokoch negatívnych úrokov. Nízke úroky- vyšší ekon. rast

Závěrečné slová

Dúfam, že som Vám mojimi radami aspoň čiastočne otvoril oči do sveta peňazí v ekonomike

Ďakujem za pozornosť

doc. Ing. Ľuboš Pavelka, PhD.